

Crna Gora

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Adresa: Njegoševa 85b,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 153
e-mail: uzkd@t-com.me

Broj: UP/I-03-225/2024-2

Žarko
Milan
Mirjana
Milan D.

Cetinje, 21. 10. 2024. godine

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, postupajući po zahtjevu Uprave za državnu imovinu, broj 02-012/24-9567 od 29.08.2024. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I 03-225/2024 od 30.08.2024. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za radove na objektu Rezidencije predsjednika Crne Gore na Cetinju – „Plavi dvorac“, na osnovu čl.102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list Crne Gore“ br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 84/24), Pravilnika o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru („Sl.list Crne Gore“ br. 61/18), a u vezi sa članom 18 i čl. 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl.list Crne Gore“ br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), izdaje

RJEŠENJE

o konzervatorskim uslovima za izradu Konzervatorskog projekta sanacije kulturnog dobra *Bivši dvor prijestolonasljednika Danila – "Plavi dvorac"*

I

- Prilikom izrade Konzervatorskog projekta neophodno je sprovesti sva potrebna istraživanja kulturnog dobra u cilju sprovođenja fasaderskih i limarskih radova. To podrazumijeva analizu svih evidentnih oštećenja na objektu i utvrđivanje uzroka njihovog nastanka. Takođe, potrebno je sprovesti istraživanja arhivske građe, fotodokumentacije, arhivske projektne dokumentacije...itd;
- Potrebno je uraditi detaljnu analizu postojećeg stanja fasade, oluka i fasadne stolarije. Snimiti sva oštećenja, evidentirati ih i grafički prikazati uz fotodokumentaciju. Planirane intervencije je neophodno detaljno obrazložiti u tekstualnom dijelu projekta i predstaviti grafičkim priložima;
- Konzervatorske mjere planirati shodno rezultatima istraživačkog postupka, na način kojim se poštuje autentičnost i integritet kulturnog dobra i ne umanjuju njegove naslijeđene vrijednosti;
- Detaljnim istraživačkim postupkom utvrditi da li je fasadna stolarija u stanju koje zahtijeva konzervatorsko-restauratorski tretman. Utvrditi njenu autentičnost, vrstu i kvalitet primijenjenog materijala obzirom da je više puta mijenjana. Ukoliko se utvrdi da prilikom ranijih zamjena fasadne stolarije nije adekvatno sproveden konzervatorsko-restauratorski postupak (pozicija, izgled, izbor i kvalitet drvene građe, oblik, veličina, profili) predvidjeti izradu nove od kvalitetne drvene građe pogodne za ove klimatske prilike. U svemu je potrebno poštovati sve izvorne vrijednosti, specifičnosti i karakteristike prvobitnih, a sve na osnovu prethodno sprovedenih istraživačkih radnji;
- Evidentirati sva oštećenja uzrokovana pojavom vlage i predvidjeti sanacione mjere u zavisnosti od rezultata istraživačkog postupka. Posebno obratiti pažnju na pojavu pukotina na fasadnim površinama objekta;
- Za fasadnu dekorativnu plastiku predvidjeti konzervatorsko-restauratorski tretman, na način kojim će se poštovati autentičnost, izgled i forma;

- Boju fasade odrediti na osnovu rezultata istraživačkih nalaza, dokumentacije i prethodno sprovedenih analiza na licu mjesta.

II

- Sadržaj Konzervatorskog projekta potrebno je uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru. Posebno obratiti pažnju na poglavlja 4.1 i 5.1 – Obrazac 2, pomenutog pravilnika;
- Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada, ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu, potrebno je dostaviti na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara.

O b r a z l o ž e n j e

Postupajući po zahtjevu Uprave za državnu imovinu, broj 02-012/24-9567 od 29.08.2024. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I 03-225/2024 od 30.08.2024. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za radove na objektu Rezidencije predsjednika Crne Gore na Cetinju – „Plavi dvorac“, nakon terenskog obilaska i uvida u dokumentaciju, konstatuje se sljedeće:

Bivši dvor prijestolonasljednika Danila – „Plavi dvorac“ je pojedinačno kulturno dobro od nacionalnog značaja (Rješenje o stavljanju pod zaštitu br. 656 od 28.10.1949. godine), te stoga sve intervencije na njemu podliježu odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Plavi dvorac je rezidencijalna palata izgrađena za prestolonasljednika Danila, sina knjaza Nikole. Sagrađen je 1894-1895. godine u stilu neoampira, na lokaciji između dva parka, a u zoni Dvorskog parka.

Na osnovu istorijskih zapisa i stare fotodokumentacije zna se da je Plavi dvorac bio ograden kamenom ogradom visine oko 1,5 m, a na ulaznom dijelu, oko desetak metara lijevo i desno od kapije, kamenim soklom od dva profilisana stupca i željeznom kovanom ogradom, dok je ulazna kapija bila takođe od kovanog gvožđa sa ukrasnim elementima.

U periodu između dva svjetska rata Plavi dvorac je pretrpio određene adaptacije prilagođene novim funkcijama, čime se izgubila autentičnost njegovih unutrašnjih prostora. Tu je bila smještena gimnazija, umjetnička galerija i dr.

Plavi dvorac je u većoj mjeri rekonstruisan i saniran u prvoj deceniji XXI vijeka, kada je adaptiran za rezidenciju predsjednika Crne Gore, za koju se koristi nakon 2010. godine.

Neposredno okruženje kulturnog dobra čini lijepo uređena zelena površina formirana oko objekta kao hortikulturno uređen manji park sa fontanom, niskim rastinjem i manjim stablima. Plavi dvorac je sagrađen kao objekat sa prizemljem, spratom i potkrovljem, sa četvoro-vodnim krovom, drvenom krovnom i međuspratnom konstrukcijom. Krovni pokrivač je sada od lima. Objekat je građen od kamena, sa soklom od 60 cm, omalterisanih fasadnih zidova, obojenih u svijetlo plavu boju po kojoj je i dobio naziv "Plavi dvorac".

Uvidom u dostavljenu specifikaciju planiranih radova, konstatuje se da se planira izvođenje sljedećih radova: **pripremni radovi** koji se odnose na čišćenje fasadne sokle i uklanjanje horizontalnog oluka; **limarski radovi** - izrada oluka od pocinčanog lima; **molersko farbarski**

koji obuhvataju bojenje i gletovanje fasadnih površina, fasadnih kružnih stubova, kapitela na fasadnim stubovima, horizontalnog vijenca na fasadi, sokle, bojenje i farbanje čelične ograde na ravnom krovu i bojenje drvenih šembrana oko prozora na fasadi; **fasaderski radovi** koji se odnose na gitovanje drvenih prozora i vrata koji su popucali na spojevima, montažu i demontažu metalne cjevaste fasadne skele.

Terenskim obilaskom utvrđeno je da objekat posjeduje izvjesna oštećenja u vidu pukotina po fasadnim površinama, prodora vlage u unutrašnjosti objekta, oštećenja stolarije na spojevima sa zidovima, ljušpanje bojenog sloja itd. Uočeno je da je objekat više puta saniran te da je stolarija mijenjana u više navrata.

Imajući u vidu utvrđeno prilikom izrade Konzervatorskog projekta sanacije kulturnog dobra Bivši dvor prijestolonasljednika Danila – "Plavi dvorac", neophodno je poštovati navedene konzervatorske uslove.

Članom 102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), je utvrđeno da za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i na pokretnom kulturnom dobru, Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, izdaje konzervatorske uslove.

Sadržaj Konzervatorskog projekta je preciziran Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Sl.list Crne Gore" br. 61/18). Prilikom izrade predmetnog projekta potrebno je posebno obratiti pažnju na poglavlja 4.1 i 5.1 - Obrazac 2, pomenutog pravilnika.

Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada (član 122 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19) ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu (član 106 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), potrebno je dostaviti, u analognoj i digitalnoj verziji, na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara, a shodno članu 103 stav 7 Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Shodno izloženom, riješeno je kao u izreci.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja ima se pravo žalbe Ministarstvu kulture i medija, u roku od 15 dana od dana prijema istog, a podnosi se preko ove Uprave.

Obradili:

Mirjana Lubarda, arhitekta konzervator
Milan Jovičević, arhitekta konzervator
Žarko Milošević, istoričar umjetnosti
Miloš Dragutinović, dipl. pravnik

Odobrila:

Dr Petra Zdravković, v.d. pomoćnice direktora

V.D. DIREKTORA

Balša Perović

Dostaviti:

- Uprava za državnu imovinu;
- u spise predmeta.